

[Kjeld Olesen.]

ensbetydende med enighed. Vi finder, at der er grundlæggende ting, der bør laves om i dette samfund, og derfor strider vore principper mod de borgerlige partiers, der søger at fastholde det nuværende samfunds muligheder. Vi mener, at vi er et demokratisk parti, der ønsker en bred forståelse i befolkningen for de reformer, vi vil have gennemført. Derfor kan vi ikke acceptere partier, der mener, at man med teorier kan skyde genvej til socialismen. Alt det har kendetegnet socialdemokratiet i arbejdet for det nuværende samfund. Det vil også kendetegne socialdemokratiets arbejde i den nye samling.

Christophersen (V):

Statsministeren sagde i sin åbningstale, at folketinget er valgt både til at løse landets alvorlige problemer og til at værne om vort demokrati. Jeg kan ganske tilslutte mig disse betragtninger, herunder også, at der er en sammenhæng mellem disse to opgaver. Hvis ikke det skal være rene almindeligheder, som dermed bringes til torvs, er det vigtigt at gøre den nødvendige tilføjelse: det politiske samarbejde, som situationen pålægger partierne, har kun en mening, hvis det fører til, at problemerne bliver løst. Faren for vort demokrati, som statsministeren af naturlige grunde var optaget af, kommer jo ikke alene fra dem, som råber højt, og som søger ved hjælp af udenomsparlamentariske metoder at ændre vores samfund, men også fra dem, som viger tilbage for at træffe de nødvendige beslutninger, også når de kan være upopulære i befolkningen. For det er jo hver gang, befolkningen konstaterer, at gennemførte indgreb og foranstaltninger er næsten virkningsløse, at utilfredsheden med vort demokratiske system og dets partier begynder at vokse. Derfor har statsministerens tale om samarbejde kun mening, hvis den dækker over en vilje hos regeringen til at samarbejde om den nødvendige politik. Og da må jeg sige om statsministerens tale, at jeg fandt en sørgelig mangel på konsekvens, netop når det gælder problemernes løsning. Statsministeren appellerer til politisk ansvarsbevidsthed, men han forsøgte efter min opfattelse at fremlægge, hvad jeg vil kalde en ansvarsbevidst politik.

Man fik det indtryk af statsministerens tale, at vi nu er godt på vej ud af vanskelighederne, at en række resultater allerede er opnået eller er godt undervejs, og at resten af det gode resultat vil vise sig i den nærmeste fremtid,

hvis blot der sker en afpudsning af det seneste forlig.

Jeg ønsker ikke hermed at sige, at regeringen overser situationens alvor, for i modsætning til hr. Kjeld Olesen har jeg det ikke sådan, at jeg tillægger mine politiske modstandere uædle motiver. Jeg er overbevist om, at regeringen og socialdemokratiet ligesom andre partier er et parti med en ansvarlig indstilling til tingene, men det, jeg er bange for, er, at regeringen foretrækker at koncentrere sin opmærksomhed om de lyse træk i udviklingen og fortrænger de mørke, og denne indstilling, hvor man koncentrerer sig om at fremhæve det, man helst ønsker at se, mens man skubber det til side, som man ikke kan lide at se, er udtryk for en farlig bagatellisering af vore problemer og en lige så farlig overvurdering af de foranstaltninger, der allerede er gennemført, senest med augustforliget.

Det er også udtryk, det er jeg nødt til at sige, for en manglende forståelse for, hvor nødvendigt det er, at man forbereder befolkningen psykologisk på, at vi stadig står over for alvorlige problemer. Det er vigtigt, at det sker, for den sørgelige sandhed er jo nemlig, at det i øjeblikket går den forkerte vej.

Statsministeren glædede sig over, at eksporten var steget med 11 pct. i årets første 7 måneder, og det bør vi da alle sammen glæde os over. Men statsministeren glemte at tilføje, at i samme tidsrum er vores import steget med 29 pct.

Investering og byggevirksomhed er også ganske rigtigt, som fremhævet af statsministeren, forbedret i løbet af det sidste år. Men statsministeren glemte at fortælle, at netop i disse uger er der en lang række ting, ikke mindst i byggesektoren, men også i erhvervslivet, som langsomt, men sikkert går i stå på grund af den høje rente og de stadig strammere kreditforhold.

Statsministeren glædede sig også over, at prisstigningerne var reduceret, og det bør vi også alle gøre. Men han glemte også her at fremdrage de mørke træk i udviklingen, som jo først og fremmest er, at fra den 1. september i år er frem til og med den 1. marts næste år vil der være sket en stigning i vores lønomskostninger på 8-9 pct., samtidig med at energifgifter og renteforhøjelser lægges over på virksomhederne og dermed på arbejdspladserne.

Det er nogle af de kendsgerninger, som manglede i statsministerens billede af situatio-